

Kościół św. Katarzyny **Kościół św. Katarzyny w Sztramberku (Tamovicach)**

Investing in your future

European Union

WITH SUPPORT FROM THE EUROPEAN
FUND FOR REGIONAL DEVELOPMENT

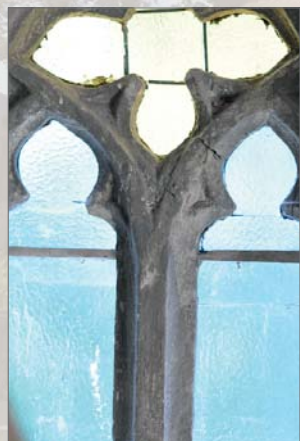

Kościół św. Katarzyny w Sztramberku (Tamovicach)

oryginalne gotyckie okno ostrołukowe z laskowaniem. Z lewej strony nawy kościoła wchodzi się przez prostokątny portal gotycki do wąskiej zakrystii z płaskim stropem, gdzie zachowało się małe ostrołukowe okienko z kamiennym obramieniem. Nad zakrystią znajduje się oratorium o konstrukcji zrębowej, połączone z prezbiterium arkadami łukowymi.

Kościółek zbudowano niedaleko wioski Tamovice, wymienionej w urbarium z r. 1558. Były w niej zaledwie cztery posiadłości, należące do trzech gospodarzy i jednego ogrodnika. Na końcu XVI wie-

Kościół św. Katarzyny stoi na wyższym brzegu rzeczki Sedlnicy przy drodze ze Sztramberka do Nowego Jiczyna. Sam kościół to budynek z okresu dojrzałego gotyku, zbudowany na przełomie XIV i XV wieku, z prostokątnym prezbiterium oraz nawą kościoła na planie prostokąta. Do środka wchodzi się ze znajdującego się na zewnątrz budynku podcienia, przez prostokątny kamienny portal, który leży na osi kościoła. Do południowej strony nawy przylega dobudowany później murowany przedsionek z dwuspadowym dachem i oszalowanym szczytem obłożonym cegłą klinkierową. Nawę kościoła dzieli od prezbiterium ostrołukowy łuk triumfalny z kamiennym ościeżem. Na osi prezbiterium znajduje się oryginalne gotyckie okno ostrołukowe z laskowaniem.

ku wieś zaniknęła a w jej miejsce włodarze kazali wybudować dwór należący już do Sztramberka. Prawdopodobnie dopiero w XVII wieku kościół przekazano do użytkowania sąsiedniej wiosce Zawiszce. Jej mieszkańcy postanowili kościół św. Katarzyny ozdobić i upiększyć. W r. 1671 młynarz i sołtys Pavel Melc ufundował nowy ołtarz ze złocnymi rzezbami i obrazem św. Katarzyny. Z tego samego okresu dochowała się bogato zdobiona ambona. Obudowa organów pochodzi z r. 1663. Nowe barokowe wnętrza

rozświetliły powiększone okna, jedno w nawie, drugie w prezbiterium. Okres ich rekonstrukcji znany dzięki napisowi wrytemu na okrągłej szklanej tafli okna, który odkryto podczas obecnej renowacji. „1682 Waclaw Klempyrz to okno sporządził“. W r. 1895 stary barokowy ołtarz zastąpiono pseudogotyckim, z rzeźbą św. Katarzyny. W r. 1935 mieszkańcy Zawiszc wybudowali w gminie nową świątynię a kościółek św. Katarzyny pustoszał i coraz bardziej podupadał. Remont przeprowadzono dopiero w latach 1949-1951, korzystając ze wsparcia państwowego funduszu ochrony zabytków oraz pomocy miejscowych parafian.

W r. 2009 poddano badaniom próbki drewna pobranez różnych miejsc kościoła. Okazało się, że więźba dachowa nad prezbiterium i fragmentem nawy kościoła została zbudowana w latach 1440-1441 i jest najstarszą stojącą konstrukcją więzbową w Województwie Morawskośląskim. Wieża nad nawą zbudowana została w r. 1557 a drewniany trójramienny chór z rzeźbioną balustradą powstawał w latach od 1609 do 1610. Na uwagę zasługuje fakt, że w tym samym czasie wybudowano nowy chór także w dawnym kościele parafialnym w Sztramberku.

Kolejny niezbędny całkowity remont kościoła i drewnianego opłocenia cmentarza wykonano w 2011 i 2012 roku. Wszystkie zniszczone i spróchniałe drewniane fragmenty zostały zastąpione nowymi. Cała budowla otrzymała nowy dach gontowy. Na elewacjach i ścianach wewnątrz kościoła położono nowy wapienny tynk a wejście zabezpieczono nowymi kratami, które pozwalają na wietrzenie budynku. Równoległe z remontami przebiegały archeologiczne prace badawcze w części nawy i w zakrystii. Okazało się, że kościół stoi na miejscu starszego, średniowiecznego cmentarzyska. Wnętrze świątyni i zakrystia służyły jako miejsce pochówków, zmarłych grzebano w kilku warstwach nad sobą, od średniowiecza aż do XVII wieku.

Łączny koszt remontów w latach 2011 i 2012 sięgnął 4,8 mln koron, z czego 92,5 % pokryły dotacje z Unii Europejskiej. Kościół ponownie otwarty jest od lipca 2012, zwiedzać go można po uprzedniej rezerwacji na stronach internetowych www.svata-katerina.cz.

Kościół św. Katarzyny

© Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek

Wydała: Parafia Rzymskokatolicka Štramberk jako element projektu „Revitalizace dřevěného kostela sv. Kateřiny ve Štramberku“

Partnerzy projektu: Biskupství ostravsko-opavské, Město Štramberk, Obec Závěšice, RWE Gas Storage, s.r.o.

Tekst: Josef Hrček, Michal Dostál

Foto: Dominik David, Miroslav Příkryl

Štramberk 2012

www.svata-katerina.cz

